

LINDÅS KOMMUNE
Kvernhusmyrane 41
5914 ISDALSTØ

Dato: 12.06.2019
Vår ref.: 2019/12138-2
Saksbehandlar: helmoe_
Dykkar ref.:

Kulturminnefagleg fråsegn - Dispensasjon for tiltak på bustad eldre enn 1850 i klyngetunet på Isdal, gnr 185 bnr 5 - Lindås kommune

Viser til brev datert 21.05. 2019 med søknad om dispensasjon i ovanfor nemnde sak. Hordaland fylkeskommune har vurdert saka som regionalt mynde innan kulturminnevern.

Saka gjeld søknad om endring av fasadar, isolering, ny taktekkning og riving av eksisterande tilbygg og oppføring av nytt tilbygg til bustadhuset, som ligg i det gamle klyngetunet på Isdal (Askeladden-ID 224204).

Vurdering

Isdal er eitt av dei få klyngetuna som ligg att i Hordalandsbygdene, etter at dei store utskiftingane kring hundreårsskiftet løyste opp fellestunet og den gamle teigblandinga. Dei lange, låge lemstovene ligg i eitt tett tun som merkjer seg ut i landskapet.

Tunet på Isdal gjev eit inntrykk, som Havråtunet på Osterøy, av dei store fellestuna som prega Vestlandet fram til slutten av 1800-talet. Den reviderte lova om utskifting av jordfelleskap på innmark kom i 1857, og det førte med seg at dei fleste tuna vart oppløyste og husa flytta ut til nye tufter. Det skjedde ikkje på Isdal, jamvel om utskiftinga av jorda er gjennomført for å samla bruka i større einingar. Mange av dei historiske kvalitetane i tunet er tekne vare på. Tunet har høg status som verneverdig kulturmiljø. Gjennom Isdal går òg Den Trondhjemske Postveien, og heile området har fine kulturlandskapstrekk. På innmarka og på grensa mellom innmark og utmark ligg lange, høge steingardar, med vårflorar bygd av stein.

Våningshuset på gnr 185, bnr 5 er ei klassisk lemstove med ei tømmerkasse i nord og ei tømmerkasse i sør med kjøken, midtgang og trapp opp til lemen i midten. I sørre enden er det skykkje.

Det er viktig at denne gamle lemstova vert sett i stand etter antikvariske prinsipp. Det omsøkte tiltaket er godt dokumentert, og søkjaren har fått råd og innspel frå bygningsvernkonsulenten ved Museumssenteret i Hordaland.

Dei omsøkte tiltak er godt gjennomarbeidd, og er langt på veg konsekvent når det gjeld utforming og detaljering. Det er positivt at det er eit skilje mellom utforming av vindauga på den opphavlege bygningskroppen og på det nye tilbygget. Når det gjeld dører, er dette skiljet berre delvis følgd. Vi vil difor rå til at det i endra fasade aust vert sett inn ei dør som er meir i samsvar med utforminga av vindauga på denne fasaden og med utforminga generelt på heile bygningskroppen. Til dømes kan døra delast opp i åtte felt, kor dei to nedste er tette.

Utover dette har vi ingen merknader til dei omsøkte tiltaka. Det er positivt at lemstova blir godt ivareteken med dei nye planane.

Konklusjon

Hordaland fylkeskommune meiner at tiltaka på lemstova på gbnr 185/5 på klyngetunet i Isdal i Lindås kommune vil vere positive, men vi ber om at søker vurderer ei anna utforming av den nye døra på austfasaden.

David J. Aasen Sandved
kst. fylkeskonservator

Helene Moe
seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Sakshandsamarar: Gunnbjørg Austrheim, Helene Moe